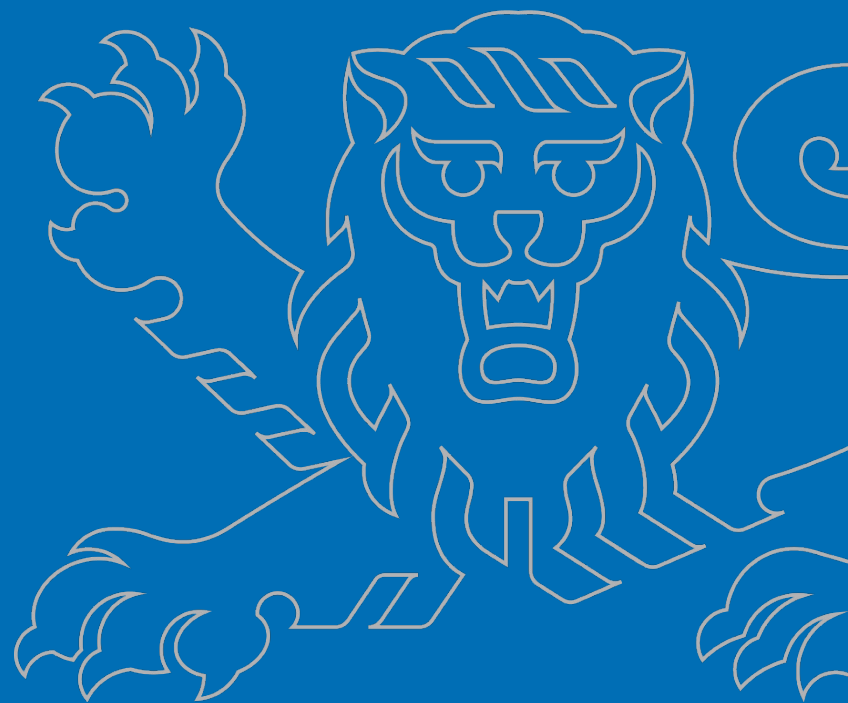

SISEMINISTEERIUM

Varjendite ja varjumiskohtade nõuded

Priit Laaniste
Siseministeerium

Õiguslikud alused

- Olemas VV põhimõtteline seisukoht varjumise nõuete kehtestamiseks
- Seaduse tasemel muudatusteks on töös kaks varianti:

1. Tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse eelnõu (VOS)

- Riigikantselei eestveetav eelnõu, mis ühendab hädaolukorra seaduse, riigikaitseseaduse ja erakorralise seisukorra seaduse
- Eelnõu koostamine on kestnud alates 2021.a

2. Hädaolukorra seaduse eelnõu (HOS)

- Algatame, kui VOS jääb venima
- Siseministeeriumi eestveetav eelnõu, mis reguleerib varjumist, ohuteavitust ja kriisikoolitusi

Varjend vs varjumiskoht

Varjend

Varjend on ehitis või selle osa, mis on ehitatud varjumiseks ning mille konstruktsioon vastab kehtestatud nõuetele. Varjend kaitseb inimest plahvatuse ja sellega kaasneva lööklaine, laialipaiskuva eseme ja saastunud välisõhu eest.

Varjumiskoht

Varjumiskoht on ehitis või selle osa, mis on varjumiseks kohandatud. Varjumiskoha konstruktsioon kaitseb inimest eelkõige lenduvate kildude eest (mõeldud lühiajaliseks kasutamiseks).

Kus peab olema varjend ja varjumiskoht?

Mitteavalikud varjendid ja varjumiskohad

- Üle 1200 m² – eluhooned, lasteaiad, koolid, büroohooned, kauplused jms
- Üle 1500 m² tööstushooned

Avalikud varjendid ja varjumiskohad

- Üle 10 000 m² – hooned, mida külastavad rahvahulgad: kaubanduskeskus, muuseum, kino, spordihall, lennujaam, raudteejaam

Üldnõuded varjendile

- **Varjendi suurus** – sõltuvalt hoone tüübist:
 - 1% või 2% hoone pinnast või arvutatult kasutajate arvu järgi **0,75 m²** kasutaja kohta
 - Varjumiseks mõeldud ala minimaalselt **20 m²**
- Varjendil on **tavaolukorras muu kasutusotstarve**
- **72h ettevalmistusaeg** varjendi kasutuselevõtuks
- **Asukoht**
 - võib olla eraldiseisev hoone või asuda kõrvalhoones (kauguse piirang 250m)
 - võib asuda keldrikorrusel, soklikorrusel, 1.korrusel või eraldiseisvalt maa peal

Varjendi nõuded

- **Konstruksioon kaitseb kildude (šrapnellid) eest, talub vibratsiooni ja hoone varingut**
 - **S1-klassi varjend talub** rõhulaine koormust 1 bar, seinte paksus 30 cm raudbetooni
 - **S2-klassi varjend talub** rõhulaine koormust 2 bar, seinte paksus 40 cm raudbetooni
- **Suuruse piirangud:**
 - S1-klassi varjend 20 – 135 m²; S2-klassi varjend 135-900 m²
- **Varjendi kõrgus** minimaalselt **2,3 m**
- **Nõuded uksele** – kaitseb lenduvate kildude ja ülerõhu eest (õhutihe). Aknaid ei ole.
- **Varuväljapääs** (tunnel), mis võimaldab väljuda ka varingu korral (varinguala 1/3 hoone kõrgusest)
- **Hermeetilisus** – kaitse rõhulaine eest ja varjendis vajalik **ülerõhk 50 Pa**
- **Ventilatsioon** – piisav õhuvahetus, sh elektrikatkestuse korral ja mürgiste kemikaalide filtreerimine
- **Hügieen** – üks kuivkäimla iga 20 m² kohta
- **Regulaarne varjendi hooldus**

Olemasolevad hooned ja varjumiskoha nõue

Olemasolevad hooned, mis on vastavalt üle 1200, 1500 või 10000 m²

1. **Hinnata varjumise võimalusi** olemasolevas hoones
2. **Koostada varjumisplaan** - varjumiseks valmistumine, hooldus, varjumise korraldus ja varjumiskindluse suurendamise võimalused.
3. **Tagada minimaalsel tasemel varjumisvõimekus**
4. Vastutavad ise varjumiskindluse suurendamise eest
5. Varjumisvõimaluste puudumisel:
 - Teha kindlaks lähim avalik varjumiskoht,
 - Kooli või lasteaia jms kasutust saab riigikaitsele kriisis piirata
 - Eluhoonetele antakse soovitus evakueeruda, sest hoone ei taga esmast kaitset

Varjumiskoha nõuded

Varjumiskoht peab vastama järgmistele tingimustele:

1. Korrastatud ja tugevate seintega ruum, millel:
 - ei ole aknaid või
 - on võimalus aknad kinni katta (liivakotid vms)
2. Tagatud on piisav õhuvahetus
3. Varuväljapääs
4. Ei tohi rajada soojasõlme või muude tehnovõrkudega samasse ruumi
5. Minimaalsel tasemel olmetingimused

<https://www.rescue.ee/et/juhend/elanikkonnakaitse/varjumine>

Varjendi kaitsetase on kõrgem kui varjumiskohal

Nõue	Varjend	Varjumiskoht (miimumnõuded)
Konstruksioon	✓	✓ <i>kiviseinad</i>
Koormustaluvus	✓	–
Varuväljapääs	✓	✓ <i>varuväljapääs teisest uksest või aknast</i>
Ventilatsioon	✓	✓ <i>piisav õhuvahetus</i>
Hermeetilisus	✓	–
Varisemiskindlus	✓	–
Elektrivarustus	✓	–
Olme- ja hügieenitingimuse	✓	✓ <i>minimaalsel tasemel</i>
Saastunud välisõhu filtreerimine	✓	–
Viibimise aeg	Pikaajaline (päevades)	Lühiaajaline (tundides)

SISEMINISTEERIUM

Tänan!

Priit Laaniste
Siseministeerium
priit.laaniste@siseministeerium.ee

